

ERKEK KİMLİĞİNİN KURUCU ÖĞESİ “BABALIK”: TRANS ERKEKLERDE
BABALIK İDDİASI“FATHERHOOD” AS THE CONSTITUENT ITEM OF MALE IDENTITY: FATHER'S CLAIM FOR TRANS-
MAN

Elif KÜÇÜK DURUR*, Şeyma TAHİR**

*Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi İletişim
Fakültesi, Gazetecilik Anabilim Dalı,
Erzurum / Türkiye
ORCID ID: 0000-0002-3929-4259

**Yüksek Lisans Öğrencisi, Atatürk
Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Gazetecilik Anabilim Dalı, Erzurum /
Türkiye
ORCID ID: 0000-0001-6342-6090

Yazışma Adresi:

Elif KÜÇÜK DURUR
E posta: e.kucukdurur@atauni.edu.tr

Gönderim Tarihi : 04 Nisan 2020

Kabul Tarihi : 26 Mayıs 2020

ÖZ

Cinsiyet kimliği bir toplumsal süreç olarak ele alındığında, biyolojik cinsiyetin dışında bir anlamlandırma ile biçimlenmekte, bu durum ise toplumsal cinsiyet kavramıyla ifade edilmektedir. Bu bağlamda, ataerkil yapı temelinde oluşan toplumsal cinsiyet normları içerisinde bireyler kendi cinsiyet kimlikleri için belirlenmiş rol ve sorumlulukları üstlenmekte ve bu kimlik kurgularını benimsemektedirler. Annelik ve babalık rolleri toplumsal cinsiyet kalıp yargıları dahilinde bireylere farklı sosyal statüler de sağlamaktadır. Vurgulamak gerekir ki, toplumsal alanda annelik rolü kadına kutsal bir değer atfetmekte ve bir iktidar alanı sağlamaktadır, fakat bu kutsallık ve iktidar aile içi ya da ev içi alanla sınırlı kalmaktadır. Babalık rolü ise erkek için velayet ve vesayet sahibi olmak bağlamında hukuki bir konum, bir ailenin geçimini üstlenmek ve o ailenin “reisi” olmak bağlamında, otoritenin sembolü olarak toplumsal bir statü sağlamaktadır. Dolayısıyla “baba olmak” erkek kimliğinin kurucu bir ögesi olarak işlev görmektedir. Bu düşünsel temelde, biyolojik olarak kadın doğmuş bireyin erkek cinsiyet kimliğine, aynı şekilde biyolojik olarak erkek doğmuş olan bireyin kadın cinsiyet kimliğine geçişini ifade eden trans bireylerin kimlik kurgularında da durumun değişmediği görülmektedir. Heteroseksüel erkekliğin ötekilerinden olan trans bireyler, ataerkil toplumsal yapıda anormal kimlikler olarak imlenmekte, buna karşılık kendilerini ve yeni kimliklerini kabul ettirme çabasıyla egemen yapıya eklenmektedirler. Dolayısıyla trans kadın geleneksel kadınlık rollerini trans erkek de geleneksel erkeklik rollerini sahiplenmektedir. Bu noktada, çalışmanın inceleme birimi olan trans erkeklerin, erkek kimliğinin kurucu ögesi babalık üzerinden kimliklerini kurgulama ve baba olma isteklerini vurgulamaları incelemeye değer bulunmuştur. Bu kapsamda çalışmada, göz önünde olan ve erkekliğe geçiş yapan ünlü trans bireylerden Rüzgar Erkoçlar ve Doruk Doğrusöz’ün internet haber sitelerinde yer alan söylemleri ve bu söylemlere yer verilen haber metinleri ele alınmış, yeni kimliklerini hangi kalıp ve normlar üzerinden kurguladıkları ve haber söyleminde bunun nasıl temsil edildiği eleştirel söylem çözümlemesi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Babalık, Erkeklik, Toplumsal Cinsiyet, Trans Bireyler

ABSTRACT

Gender identity cannot be considered as a social process, it is shaped by a meaning other than biological gender, and this is expressed in the concept of gender. In this context, individuals assume the roles and responsibilities determined for their gender identities within the gender norms formed on the basis of patriarchal structure and adopt these identity constructs. Maternity and paternity roles provide individuals with different social status within the gender stereotypes. It should be emphasized that the role of motherhood in the social field attributes a sacred value to the woman and provides a field of power, but this holiness and power are limited to the family or domestic space. The paternity role provides a legal status for the man in the context of having custody and guardianship, a livelihood of a family and being the “head” of that family, as a symbol of authority. Therefore “being a father” functions as a founding element of male identity. On this intellectual basis, it is observed that the situation does not change in the identity constructs of trans-individuals,

which express the transition of the biologically female born person to the male gender identity, and the biological male born individual to the female gender identity. Trans-individuals, one of the others of heterosexual masculinity, are marked as abnormal identities in patriarchal social structure, but are added to the dominant structure in an effort to impose themselves and their new identities. Therefore, trans-woman holds traditional woman roles and trans-man holds traditional man roles. At this point, it was found worth examining that trans-men, the study unit of the study, emphasized their desire to construct their identity and become a father over the founding element of male identity. In this context, in the study, the discourses of the famous trans-individuals, who are considered and who are transitioning to masculinity, are discussed on the internet news sites of Rüzgar Erkoçlar and Doruk Doğrusöz and the news texts included in these discourses, how they construct their new identities and how they do this in the news discourse. It was analyzed by the method of critical discourse analysis in which it was represented.

Key Words: Paternity Role, Male Identity, Gender, Trans Individual

Atıf için (How to cite): **Küçük Durur E, Tahir Ş.** Erkek Kimliğinin Kurucu Ögesi "Babalık": Trans Erkeklerde Babalık İddiası. *Atatürk Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, 2020;2(1):1-10.

GİRİŞ

Kadın veya erkek, bireylerin doğuştan sahip oldukları biyolojik cinsiyet kimliklerinin adıdır. Toplumsal olarak bu cinsiyet kimliklerine yüklenen özellikler, roller ve sorumluluklar ise toplumsal cinsiyet kimliklerini ifade etmektedir. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet, bir toplum içerisinde bulunan bireylerin kendi cinsiyetlerini nasıl sergileyeceklerine ilişkin sosyal ve kültürel olarak inşa edilen beklentiler (Delphy, 1993; Drescher, 2009; Scott, 1986) olarak tanımlanmaktadır. Toplumsal cinsiyet kurguları sonradan kazanılan ya da öğrenilen bir nitelik taşıdığı için, zamana, kültüre göre değişip dönüşebilmektedir.

Bunun yanı sıra anatomisinden farklı bir toplumsal cinsiyet kimliğini benimseyen ve bu noktada sadece beyanı esas alınan cinsel kimlikler için trans birey kavramı kullanılmaktadır. Bir başka ifadeyle, trans bireyler cinsiyet kimliğinin dışavurumunun, atanmış ya da doğuştan sahip olduğu cinsiyetle farklılık gösterdiği, kendilerini

biyolojik cinsiyetlerine ait hissetmeyen kişilerdir. Erkeklikten kadınlığa ya da kadınlıktan erkekliğe geçişi ifade eden transeksüel kimliklerin yanı sıra, heteroseksüel olmayan lezbiyen, gey, biseksüel, interseksüel cinsel yönelimlere sahip bireyler tek başlık altında LGBTİ kimlikler olarak adlandırılmaktadır.

Heteroseksüel olmayan cinsel yönelimler bazı toplumlarda belirli bir hoşgörülle karşılanabilmekteyken, çoğunlukla LGBTİ bireylerin, diğerlerine oranla saygınlığı düşük ve sağlıksız olarak algılandıkları görülmektedir (Güney, Kargı ve Çorbacı-Oruç, 2004; Sakallı-Uğurlu ve Uğurlu, 2004).

Çalışma kapsamında yapılan literatür taramasında spesifik olarak babalık konusuyla ilgili araştırmaların 2000’li yılların başlarında ortaya konmaya başladığı (Tecik, 2012; Zeybekoğlu, 2013; Metindoğan, 2015; Topçu, 2016; AÇEV-Türkiye’de Babalık Serisi 2017-2018; Bozok, 2018) fakat bunların daha önce başlamış olan erkeklik

çalışmaları arasında çok sınırlı bir yer tuttuğu görülmüştür. Bu çalışmanın konusunu oluşturan trans bireylerde babalık ile ilgili ise herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle çalışmanın ilgili literatürdeki boşluğu doldurmaya yönelik bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. TOPLUMSAL NORMLAR ÇERÇEVESİNDE KADIN VE ERKEK

Toplumsal cinsiyet normlarına dayalı toplumsal sistem bireyler arasındaki eşitsizliği ve dengesizliği beslemektedir. Doğumla birlikte başlayan toplumsal cinsiyet inşa süreci kişilerin neleri yapıp, neleri yapamayacağıyla ilgili belli kalıplar üretmektedir. Bu üretim farklı birçok ideolojik aygıtlarla canlı tutulmaya çalışılmaktadır.

Bu anlayış çerçevesinde erkekler aklın, gücün ve cesaretin sembolü haline gelirken kadınlarda ise tam tersi bir durum gözlemlenmektedir. Kadınlar duygusallığın, zayıflığın, korunup kollanmaya muhtaç olmanın birer örneği haline getirilir. Belli kalıplara oturtulan kadın ve erkek kimlikleri ve yaşam şekilleri ise bu doğrultuda şekillenmeye başlamaktadır.

Kamusal alandan ziyade ev içine yakıştırılan ve belli sınırlılıklar içerisinde yaşaması uygun görülen kadınlardan kendilerine yüklenen sıfatlarla birlikte iyi anne, iyi eş ve iyi ev kadını olması beklenmektedir. Kadınlar bu rolleri benimsemediklerinde, toplumda onay göremeyeceği ve ötekileştirileceği düşüncesi ile bu rolleri içselleştirmekte ve iyi anne, iyi eş, iyi ev kadını kimliklerini benimsemektedirler (Günindi Ersöz, 2010).

Erkeklerin ise kadınların tam aksine kamusal alanla özdeşleştirildiği görülmektedir. Erkeklerin genelde evin dışında ücretli olarak çalışıyor olmaları ve ekonomik özgürlüklerini kendi ellerinde

bulunduruyor olmaları, toplumda kadınlardan daha üst bir statüye erişmelerini sağlamaktadır (Sancar, Acuner, Üstün, Bora ve Romaniuc, 2006). Toplum tarafından verilen bu statüde erkeklerden güçlü olmaları, ailelerini geçindirmeleri, çevre üzerinde belirli bir etki bırakmaları ve kontrol sağlamaları (Günay ve Bener, 2011) beklenmektedir.

2. BABALIK

Kadın için toplum tarafından kabul gören en önemli rol anneliktir. Bu bağlamda makul olan kadın modeli, eşine sadık, çocuklarıyla ilgili, evini çekip çevirendir. Kadınlık rolünün ana unsuru olarak kabul edilen annelik ise toplum nazarında 'kutsal' sayıldığı için saygı gösterilmesi gereken bir konumdur. Hatta anne ol(a)mayan kadına ise "eksik" kadın olarak bakılmaktadır.

Kadının öznellik alanının ev olarak belirlenmesi sanayi devrimine dayanmaktadır. Sanayinin getirdiği hızlı kentleşme ve devamında yaşanan gelişmelerle kadın kamusal alandan sıyrılıp evin içinde varlığını inşa etmeye başlamıştır. Dışarıda çalışıp evine ekmek getirmekle yükümlü sayılan erkek ise ekonomik özgürlüğün kendisine sağladığı güç ile evdeki kadın üzerinde de tahakküm kurmaya başlamıştır.

Ataerkil toplumsal dönüşüm, kadınların doğumla elde etmiş olduğu üstünlüğü kaybetmelerinin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. İlkel toplumlarda babanın biyolojik rolü bilinmediği için aile anne tarafından oluşturulan kurum olarak kabul edilmiştir (Zeybekoğlu, 2013). Annelik kimliği, çocuğun annenin bedeninden çıkan bir varlık olması dolayısıyla kesin ve net, üzerinde bununla ilgili bir tartışmaya mahal bırakmayan bir konumdur, fakat babalık kimliği çocuğun oluşumunda erkeğin fizyolojik bir rolünün olduğunun anlaşılmasıyla ortaya çıkmış bir kimliktir.

Anneyi ev içinde babayı ise kamusal alanda konumlandıran toplumsal cinsiyet düzeninin yerleşmesiyle, erkeğin daha üstün olduğuna yönelik erkek egemen ideoloji yaygınlaşmış ve buna paralel olarak anne ve çocuk üzerinde hak iddiasıyla babalık olgusunu perçinlemiştir.

Ataerki kavramı kökeni itibariyle “bir soyun reisi” anlamına gelmekte, aynı zamanda dinin ve kilisenin lideri ve toprak sahibi anlamlarında da kullanılmaktadır. Baba olmak, erkeklerin çocuk sahibi olmak dolayısıyla edindikleri bir konumdur. Böylece babalık, kültürel olarak erkekliğin ve erkek egemen toplumsal ilişkilerin nirengi noktalarından birisi olarak kurgulanır (Bozok, 2018). Bu bağlamda erkeklik babalığı incelemektedir demek yanlış olmayacaktır.

Hegemonik erkek, bedensel olarak güçlü, gerektiğinde bu gücü kullanmaktan çekinmeyen, duygularını kontrol edip mantığıyla hareket eden heteroseksüel bir kimliktir (Connell, 2019). Bu bağlamda, ataerki yapı içerisinde erkek kimliğinin en önemli ögesi durumundaki babalık da, genel kabul gören anlayışa göre güçlü, duygusal olmayan, mantıklı kararlar verebilen ve elbette heteroseksüel olması gereken bir konumdur.

Ekleme gerekir ki, toplumsal ve kültürel bir inşa süreci olması bağlamında tarihsel süreç içerisinde farklı babalık konumları ve pratikleri söz konusu olmuştur. Bunları tarım toplumlarında otoriter “geleneksel babalık”, sanayi toplumuna geçişle birlikte ailesi ve çocuklarıyla mesafeli ilişkileri olan “modern babalık”, son zamanlarda yaşanan toplumsal gelişmelere bağlı olarak ailesiyle daha nitelikli zaman geçirme amacını taşıyan ve eşiyile daha eşitlikçi ilişkiler geliştirebilen “ilgili babalık” olarak sıralamak mümkündür (Zeybekoğlu, 2013; Bozok, 2018). Babalık, aile, piyasa ve devlet arasındaki ilişkiler ile şekillenen ve

bütün bu alanları birbirine bağlayan; ailede geçimi sağlayan, piyasada çalışan ve devletin karşısında aile reisi olarak konumlanan bir toplumsal pratik, bir dolayım konumudur (Sancar, 2016).

Biyolojik rolünün farkına varan baba çocuğu kendi tohumu olarak algılamaya başlamıştır. Böylece dölün devamı arzusu ve iktidar duygusu güçlenmeye başlamıştır (Russel, 1999) ve bu duruma paralel olarak kadın doğumla kazandığı iktidarı kaybetmeye başlamıştır. Çocuk sahibi olan erkek, baba konumuna yükselerek aile içinde iktidarını pekiştirmiştir. Ev içerisinde otorite konumundaki baba, çocuk sahibi olmak üzerinden edinilmiş saygınlığı ve gücüyle, kültürel alanda ataerki ideolojinin göstergesi ve “ailenin reisi” sıfatıyla erkeklik kültürünün nihai noktası olarak kabul edilmektedir. Evlenip baba olmak, her ne kadar erkeğin özgürlüğünü ve bireyselliğini kısıtlayan bir dönem gibi görülse de, soyun devamlılığını sağlamak esasına dayalı erkeklik kültürü içerisinde erkekliğin tam olarak gerçekleştiği alandır. Bunun yanı sıra erkeğin aile sorumluluğunu üstlenebilecek bir konuma geçmesi de yetişkinliğe geçişinin ilk adımı olarak kabul edilmekte ve bu yönüyle de babalık toplumsal onayın önemli bir aşaması olmaktadır (Bozok, 2018).

3. TRANS ERKEKLERDE BABALIK İDDİASI

Ataerki toplumlarda kabul görmeyen kimlikler olarak trans bireyler çeşitli ayrımcılıklara maruz kalmaktadırlar. İçinde buldukları öteki konumundan çıkabilmek için geçiş yaptıkları yeni cinsel kimlikleri üzerinden kabul görmüş rolleri sahiplenmektedirler. Kadınlıktan erkekliğe geçiş yapan trans erkekler de bu bağlamda erkekliklerini ispat etmek çabasıyla aile kurmak ya da baba olmak yönündeki taleplerini dile getirmektedirler.

Yukarıda da ifade edildiği gibi, babalığın ön şartı heteroseksüel erkekliktir. Kültürel antropolog Gilmore (1990) Erkekliğin İnşası başlıklı çalışmasında da özellikle Akdeniz ülkelerine yönelik incelemelerinde, erkekliğin koşullarını;

- Karısını hamile bırakmak
- Kendisine bağımlı olan ailesine bakmak
- Ailesini korumak
- Kişisel özerkliğe sahip olmak

şeklinde sıralamıştır. Bu tespitlerden yola çıkıldığında ve ataerkil toplumsal yapıda erkeklik kimliğinin kurucusu olan babalık olgusu çerçevesinde trans erkeklerin heteroseksüelliklerinin de ispatı olarak babalık iddiası daha anlaşılır olmaktadır.

Çalışmanın örneklemini olarak belirlenen trans erkeklerden geçiş ameliyatlarıyla gündeme gelen Rüzgar Erkoçlar ve Doruk Doğrusöz gibi ünlü simaların da toplum tarafından kabul edilmeme kaygısı taşıdıkları ve gündelik yaşamlarında işlerini yapamama noktasına geldiklerini dillendirdikleri görülmüştür. Söz konusu geçiş yapan ünlüleri diğer trans erkeklerden ayıran ve bir nebze daha 'kabul edilebilir' olmalarını sağlayan etmen ise ünlü olmalarıdır, fakat bu özellikleri ünlü olmayan translara göre daha fazla merak uyandırmalarıyla sonuçlanmaktadır. Dolayısıyla yeni kimlikleriyle kabul edilmek isteyen bu trans bireyler babalık taleplerini ifade ederek erkeklik kimliklerini vurgulamaktadırlar. Ünlü trans erkeklerin bu söylemlerini verdikleri röportajlarla veya sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlarla öne çıkardıkları, 'tam bir erkek olduklarını, çocuk yapabilecek donanıma sahip olduklarını' her fırsatta ifade ettikleri görülmektedir.

Diğer yandan medya da bu durumu körüklemekte, çeşitli medya içeriklerinde bu insanların yaptıkları işlerden ziyade özel

durumlarına yönelik konulara yer verilmektedir. Bu bağlamda, erkekliğe giden yolun baba olmaktan geçtiği anlayışı atılan başlıklar, sorulan sorular ile desteklenmektedir. İçerik üreticileri açısından trans bireylerin toplumsal yaşam içerisinde karşılaştıkları zorluklar veya nelerle uğraştıkları gibi detaylar önem taşımamakta, daha çok izlenmek, daha çok tık almak veya daha çok satmak uğruna sansasyonel ya da manipülatif kurgular yapılmaktadır.

YÖNTEM

Çalışma kapsamında cinsiyet geçişi yapan trans erkeklerden olan Rüzgâr Erkoçlar ve Doruk Doğrusöz'ün hangi konular bağlamında ele alınıp, medya organlarında haberleştirildiği irdelenmiştir. İncelenen içerikler Rüzgâr Erkoçlar ve Doruk Doğrusöz ile ilgili haber yapan internet siteleri arasından gzone.com, magazinkolik.com, haberler.com ve cnnturk.com güncel olmaları ve bu kişilerin babalığa dair açıklamalarına daha çok yer vermeleri bakımından seçilmiştir.

Geçiş yapan trans erkeklere yönelik haber söylemlerinde bu kişilerin cinsel kimliklerinin nasıl kurgulandığı, ataerkil söylemin nasıl yapılandırıldığı eleştirel söylem çözümlemesi kullanılarak analiz edilmiştir. Eleştirel söylem çözümlemesi, haber metinlerinin söylemine yerleşmiş olan ideolojik unsurların deşifre edilmesini sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışma, ataerkil ideolojiyi yeniden üreten ve meşrulaştıran erkeklik kurgularının deşifre edilmesi ve yorumlanması amacını taşımaktadır. Bu amaca uygun olarak analizler, haberi kamu söyleminin bir formu olarak kabul eden yaklaşıma sahip olan eleştirel söylem çözümlemesi yöntemi ile yapılmıştır.

1. Haber İncelemeleri

1.1. Doruk Doğrusöz ile ilgili haberler

Resim 1. Gzone, 18 Ekim 2019

Kaynak: <http://gzone.com.tr/doruk-dogruso-z-baba-olmak-istiyorum/>

Resim 2. Magazinkolik.com, 16 Ekim 2019

Kaynak: <https://www.magazinkolik.com/doruk-dogruso-z-baba-olmak-istiyorum-askere-gitmek-istiyorum-71423h.htm>

LGBTİ bireyler ve onların haklarını savunan, etkinliklerini duyuran bir site olan Gzone.com'da 18 Ekim 2019'da Doruk Doğrusöz'ün katıldığı bir Youtube programı

videosu eklenerek bu programdaki ifadelerinden bazı kesitler haberleştirilmiştir (Resim 1). Sıradan bir haber sitesinden içerik ve yapı bakımından farklı olan Gzone, Doruk

Doğrusöz'ün yaptığı konuşmayı 'Baba olmak istiyorum' başlığı ile vermiştir. Aynı ifadeler haber metninin alt başlığında tekrar edilmiş, yaklaşık otuz dört dakika olan videodan sadece belli bir kısım seçilerek haberleştirilmiştir. Bu kısımlar da yoğunlukla Doğrusöz'ün baba olmak, askere gitmek,

evlenmek gibi isteklerini dile getirdiği bölümlerdir ve özellikle bu bölümlerin cımbızla seçilip öne çıkarılması trans erkeklerin erkekliklerini tartışmaya açma, sorunsallaştırma amacını taşıyan bir söylemsel strateji olarak tespit edilmiştir.

Büşra ile evlenmeyi düşünüyoruz!

Gökhan Çınar'ın aşık olduğunda nasıl bir adam oluyorsun sorusu üzerine çok duygusal, romantik ve kıskanç olduğunu belirten Doğrusöz, sözlerine şu şekilde devam etti:

"Çok destekçiyim ve sahiplenici olabiliyorum. Büşra ile evlenmeyi düşünüyoruz ve hatta çok güzel bir evlilik düşünüyorum.

Baba olmak istiyorum, askere gitmek istiyorum. Kimse benim nasıl bir baba olacağımı bilemez, nasıl bir baba olma hayalim olduğunu da bilemez.

Maddi durumum yerinde olduğunda en büyük hayalimi gerçekleştirip çocuk evlat edinmek istiyorum."

Değişim, hastane, ameliyatlar ve bu süreci hayatının en keyifli zamanları olarak tanımlayan Doruk Doğrusöz: "Testosteron sinir yapıyor fakat sesimin değişmesinden yüzümdeki hatların belirginleşmesine kadar her aşamasından keyif aldığım bir süreç yaşıyorum.

Cinsiyet sürecim Cerrahpaşa'da başladı. Önce başvuru yaptım ve hastane kararımın kesin olduğumu anladığımda süreç başladı.

Hormon ilaçları almaya başlıyorsunuz ve operasyonlar geçiriyorsunuz. Zor tarafları da var tabii ki.

Mesela bir erkek olarak hastanede kadın bölümlerine giriyorsunuz, kontroller yapıyor ama dediğim gibi benim adıma hep sonuç önemli olduğu için o sürece başlarken bütün bayrakları indirdim.

Doktor ne zamandır kadınlardan hoşlanıyorsunuz diye sorduğunda ise siz ne zamandan beri kadınlardan hoşlanıyorsanız o zamandan beri dedim. Yıllardır hayalini kurduğum bir şeydi." sözleriyle yaşadıklarını anlattı.

Resim 3. Magazinkolik.com, 16 Ekim 2019

Kaynak: <https://www.magazinkolik.com/doruk-dogruso-z-baba-olmak-istiyorum-askere-gitmek-istiyorum-71423h.htm>

Magazinkolik.com sitesinin haberinde ise yine Doruk Doğrusöz'ün katıldığı Youtube programındaki ifadeleri haberleştirilmiştir (Resim-2). Diğer haberde olduğu gibi bu haberde de Doğrusöz'ün 'Baba olmak istiyorum, askere gitmek istiyorum' cümleleri başlığa taşınmış, bu başlık ile dikkat çekme ve tıklanma amacı güdülmüştür. Bilindiği gibi haber başlıkları okuyucu ya da izleyiciye haber metni içerisindeki en önemli unsuru öne

çıkararak ve bu yolla habere yönelik belli bir bakış açısı ortaya koymaktadır. Söz konusu haberin başlığı ve detaylarında erkekliğe giden yolun baba olmaktan geçtiği anlayışı sık sık tekrarlanmaktadır. Ayrıca Doğrusöz'ün kız arkadaşına karşı kıskanç ve sahiplenici bir tavrı olduğuna yönelik ifadeleriyle de var olan erkeklik kültürü içerisinde kabul gören bu özelliklerin vurgulandığı görülmektedir (Resim 3).

1.2. Rüzgar Erkoçlar İle İlgili Haberler

HABERLER.COM

ANA SAYFA SON DAKİKA MANŞETLER SPOR EKONOMİ FİNANS MAGAZİN QUIZ DÜNYA

Altın madenciliği Amazonları çöle çevirdi

Rüzgar Erkoçlar: Benim çocuğum olabiliyor!

Tuğba Erkoçlar ile evliliklerinde 2.yılına yaşayan Rüzgar Erkoçlar evlat edinir misiniz?

24.10.2019 08:47 | Son Güncelleme: 24.10.2019 08:47

Tuğba Erkoçlar ile evliliklerinde 2.yılına yaşayan Rüzgar Erkoçlar evlat edinir misiniz? sorusuna "benim çocuğum olabiliyor" yanıtını verdi.

Resim 4. Haberler.com, 24 Ekim 2019

Kaynak: <https://www.haberler.com/ruzgar-erkoclar-benim-cocugum-olabiliyor-12557753-haberi/>

Haberler.com'un 24 Ekim 2019 tarihli haberinde sekiz dakikalık bir video yer almakta, metni olmayan bu haber "Rüzgar Erkoçlar: Benim çocuğum olabiliyor" başlığını taşımaktadır (Resim 4). Bir mekan açılışında konuşan Erkoçlar bu videoda evliliğinden, Dj'lik hayatından, rutin alışkanlıklarından bahsetmektedir. Fakat haber başlığı ve spotu bir trans erkek olan Rüzgar Erkoçların çocuk sahibi olmak istemesi üzerine temellendirilmiştir. Yukarıda da ifade edildiği gibi haber başlığı haberin ideolojik perspektifinin göstergesidir. Bu yöndeki vurgu, geçiş yapan bireylerin hayatlarında tek ve en önemli detayın çocuk sahibi olup olamayacakları bilgisi olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, gerçek bir erkek olmanın baba

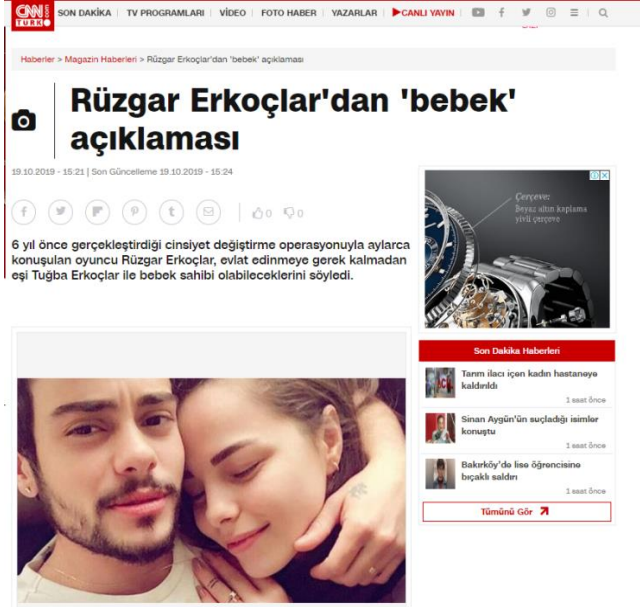
olmakla mümkün olabileceği yönündeki egemen erkeklik kültürü meşrulaştırılmaktadır.

Medya metni üreticileri bu haberleştirme stratejileriyle trans erkeklerin nasıl bir hayat yaşadıkları, ne işle meşgul oldukları gibi konuları es geçmekte, asıl odak noktası bu kişilerin cinsel yönelimleri ya da kimliklerine yönelik merakın giderilmesi olmaktadır. Yukarıdaki haberde de muhabirin "Evlat edinmeyi düşünüyor musunuz?" sorusuna karşılık Rüzgar Erkoçların, "Benim çocuğum olabiliyor" şeklindeki ifadesi ise bu kişinin de aynı söylemsel stratejiye ortak olduğunun göstergesidir. Evliliklerinin üzerinden iki yıl, geçiş ameliyatının üzerinden ise altı yıl geçmesine rağmen bir trans birey olarak Erkoçlar'ın toplumsal kabul

ya da onay kaygısı taşıdığı anlaşılmaktadır. Kabul görmesi belli şart ve koşullara bağlanan bu kişiler toplumun kabul ettiği norm ve kalıplar üzerinden varlıklarını ispat

çabasına girmekte ve bu babalık iddiası üzerinden yapılmaktadır.

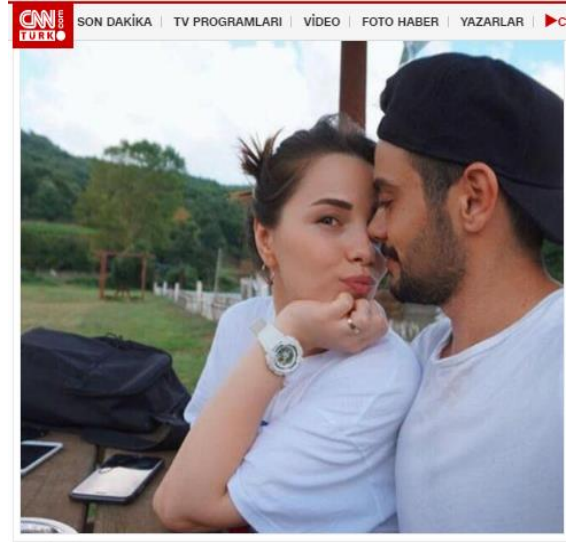
Resim 5. CNN Türk,19 Ekim 2019

Kaynak: <https://www.cnnurk.com/magazin/ruzgar-erkoclardan-bebek-aciklamasi>

CNN Türk'ün haberine baktığımızda hem başlık hem de metinde yer alan bilgiler Rüzgar Erkoçların geçiş ameliyatı ve çocuk sahibi olmak istemesi üzerine kurulmuştur (Resim 5). Oysa ki Rüzgar Erkoçlar yaşantısı ve evliliği üzerine de konuşmaktadır, fakat haber tamamen babalık söylemi üzerine inşa edilmiştir. Haberin detaylarında yer alan evlat edinerek değil doğal yollardan çocuk olabileceklerine yönelik vurgular eşini hamile bırakabilecek gerçek bir erkek olduğuna yönelik iddiaları ortaya koymaktadır (Resim 6).

SONUÇ

Toplumsal cinsiyet rolleri hayatın birçok alanında kişilerin yaşamlarını yönlendirmektedir. Kişiler toplum tarafından kendilerine yüklenen bir takım roller ve yükümlülüklerle bir kimliğe bürünmektedirler. Bu roller arasında asli olanlar, kadınlar için iyi bir eş ve en nihayetinde olması gereken annelik, erkekler

Evlat edinmek belki daha sonra olabilir ancak ilk çocuğumuz kendimizin olacak. Artık bu mümkün.

Resim 6. CNN Türk,19 Ekim 2019

için ise otoritenin, gücün ve son olarak erkekliklerinin doruk noktası kabul edilen babalıktır.

Kadınlar için anneliğin makbul görüldüğü toplumlarda aynı durum erkeklerin baba olmalarıyla bir ve eş değildir. Anne olmak istememenin ters karşılandığı, çocuğu olmayan kadının eksik sayıldığı eril zihniyete sahip toplumlarda babalık erkek için mevcut erkekliğinin taçlandırılması olarak kabul edilmektedir. Çocuk sahibi olan erkek bu yolla hem soyunu devam ettirecek hem de aile içinde gücünü ve iktidarını pekiştirecektir.

Babalığın yüceltildiği ve erkekliğin kurucu ögesi olarak belirlendiği bir toplumda trans erkeklerin de kendi kimliklerini bu talep üzerinden kurgulamaya çalışmaları erkek egemen ideolojiye eklemlediklerini göstermektedir. Çalışmada ele alınan trans erkeklerin baba olmayı istediklerini ve bunun gerçekleşebileceği yönündeki kesin ifadeleri ve bu ifadelerin habere dönüştürülmesiyle

oluşturulan söylemsel strateji analiz edilerek, ataerkil ya da erkek egemen ideoloji çerçevesinde babalığın heteroseksüel erkeklik

kimliğinin kurucu bir ögesi olduğu ortaya konmuştur.

KAYNAKLAR

AÇEV (2017-2018). Türkiye’de Babalığı Anlamak Serisi (Türkiye’de Babalık ve İlgili Babalığın Belirleyicileri. [https://acev.org/wp-content/uploads/2018/01/BabalikArastirmasiAnaRapor.16.10.17.web .pdf](https://acev.org/wp-content/uploads/2018/01/BabalikArastirmasiAnaRapor.16.10.17.web.pdf); Ebeveynlik, Erkeklik ve Çalışma Hayatı Arasında Türkiye’de Babalık.

<https://acev.org/wp-content/uploads/2018/05/EbeveynlikErkeklikCalismaHayati.pdf>; Türkiye’de Erkeklik ve Babalık Halleri. <https://www.acev.org/wp-content/uploads/2018/05/ErkeklikVeBabalikHalleri.pdf> (Son Erişim: 20.02.2020)

Bozok, M. (2018). “Türkiye’de Ataerkillik, Kapitalizm ve Erkeklik İlişkilerinde Biçimlenen Babalık”, *Fe Dergi*,10(2), 31-42.

Connell, R.W. (2019). *Erkeklikler* (Çev. N. Konukçu). Ankara: Phoenix Yayınevi.

Delphy, C. (1984). *Close to Home: a Materialist Analysis of Women's Oppression*. London: Hutchinson.

Drescher, J. (2009). Queer diagnoses: Parallels and contrasts in the History of Homosexuality, Gender Variance, and the Diagnostic and Statistical Manual. *Archives of Sexual Behavior*. 39(2), 427-460.

Gilmore, D.D. (1990). *Manhood in the Making: Cultural Concepts of Masculinity*. London: Yale University Press.

Günay, G., & Bener, Ö. (2011). Kadınların Toplumsal Cinsiyet Rollerini Çerçevesinde Aile İçi Yaşamı Algılama Biçimleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 15(3), 158-171.

Güney, N., Kargı, E. & Çorbacı-Oruç, A. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Eşcinsellik Konusundaki Görüşlerinin İncelenmesi. <http://www.hatam.hacettepe.edu.tr/74/> (Son Erişim: 28.12.2019)

Günindi Ersöz, A. (2010). Türk Atasözleri ve Deyimlerinde Kadına Yönelik Toplumsal Cinsiyet Rollerini. *Gazi Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(6), 167-181.

Metindoğan, A. (2015). “Fathering in Turkey”. J.L. Roopnarine (Ed.) *Fathers Across Cultures: The Importance, Roles and Diverse Practices of Dads*. Santa Barbara: Praeger.

Russel, B. (1999). Evlilik ve Ahlak. Çev.E. Gürol. İzmir:Cem Yayınevi.

Sakallı-Uğurlu, N., & Uğurlu, O. (2004). Eşcinsellik ve Eşcinselliğe İlişkin Tutumlar: Önyargı ve Ayrımcılık. (Ed.) G.L. Kaos içinde, *Geylerin ve Lezbiyenlerin Sorunları ve Toplumsal Barış İçin Çözüm Arayışları*. (51-63). Ankara: Kaos GL Kitapları.

Sancar, S. (2016). *Erkeklik: İmkansız İktidar*. Ankara:Metis Yayınları

Sancar, S., Acuner, S., Üstün, İ., Bora, A., & Romaniuc, L. (2006). “Bir De Buradan Bak Cinsiyet Eşitsizliği Bir “Kadın Sorunu” Değil, Toplumun Sorunudur”. Ankara: KADER.

Scott, J.W. (1986). Gender: A Useful Category of Historical Analysis. *The American Historical Review*, 91(5), 1053-1075.

Tecik, Z. (2012). Fatherhood Experiences of Lower-Middle Class Men: The Case of Eskişehir. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Topçu, G. (2016). Türkiye’deki Sosyal Politikaların Aile Merkezliliğine Babalık Tecrübesinden Bakmak: Ankara Örneği. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Zeybekoğlu, Ö. (2013). Günümüzde Erkeklerin Gözünden Babalık ve Aile. *Mediterranean Journal of Humanities*, 3(2), 297-328.